

# GENETSKO SAVETOVALIŠTE U KRALJEVU 2001-2005

Jovanović D., Stodić M.

*Zdravstveni centar "Studenica" Kraljevo*

**CILJ:** Analizirati četvorogodišnji rad, ukazati na probleme i dati smernice u svrhu boljeg organizovanja rada Genetskog savetovaništa.

**REZULTATI:** U periodu od aprila 2001 – jula 2005. uradjeno je 242 AC i 18 CC ili ukupno 260. intervencija. Indikacije 213. godine, 40. porodična opterećenost 4. strah trudnice, 3. biohemijski skrining. Nadjeno je pet patoloških nalaza: dva Sy Down, nalaz Duchenne / Becker muskularne distrofije, duplikacija na terminalnom delu prvog hromozoma, i dvostruki Y hromozom. Imali smo nalaze polimorfizma kod 6. trudnica, 10. mozaicizma a u 7. slučaja cordocentezom je isključen mozaicizam, 3 nisu prihvatile proveru. U našem radu nismo imali komplikacija. Ukazujemo na dve činjenica koje su vrlo značajne. U ovom periodu rodjeno je 9. beba sa Sy. Down od kojih 5. beba čije majke pripadaju starosnoj strukturi kod koje se obavezno preporučuje prenatalna dijagnostika. I druga činjenica da je samo kod 67% trudnica starijih od 35 god. radjena prenatalna dijagnostika. Što znači da svaka treća trudnica koja pripada rizičnoj grupu nije obuhvaćena prenatalnom dijagnostikom. Analizirajući ovu strukturu dolazimo do nepovoljnog podatka koju moramo istaći, da jedan broj trudnica iz te grupe kaže da im niko od zdravstvenih radnika nije predložio prenatalnu dijagnostiku, a ostale trudnice nisu pristale na predloženu intervenciju. Smatramo da moramo u narednom periodu da obavimo dvostruku edukaciju: zdravstvenih radnika i saradnika preko SLD-a i stanovništva, pre svega naših trudnica u savetovaništima, nizom predavanja i preko mas. medija.

**ZAKLJUČAK:** Plediramo na razvoju mreže Genetskih savetovaništa koje će voditi adekvatno obučeni timovi: pedijatar razvojnog savetovaništa, ginekolog klinički genetičar, pedijatar neonatolog, i dečji hirurg. Gde bi se prenatalna dijagnostika radila u manjim centrima koji oslonjeni na tercijarne

centre mogu vrlo uspešno obavljati svoj posao. Kontinuiranom edukacijom pre svega ginekologa koji se bave ultrasonografijom na pronalaženju i tumačenju soft markera proširujemo indikacije za prenatalnu dijagnostiku. U zavisnosti od raspoloživih sredstava treba maksimalno koristiti biohemiski skrining kao deo prenatalne dijagnostike.